

Árpádsáv a Páva utcában

2011 június 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az Árpádsáv tegnap és ma címmel rendezte kiállítását a Holokauszt Emlékközpont. A kiállítás és az azt ismertető tanulmánykötet a Trianon-kultusz két háború közti kibontakozását mutatja be.

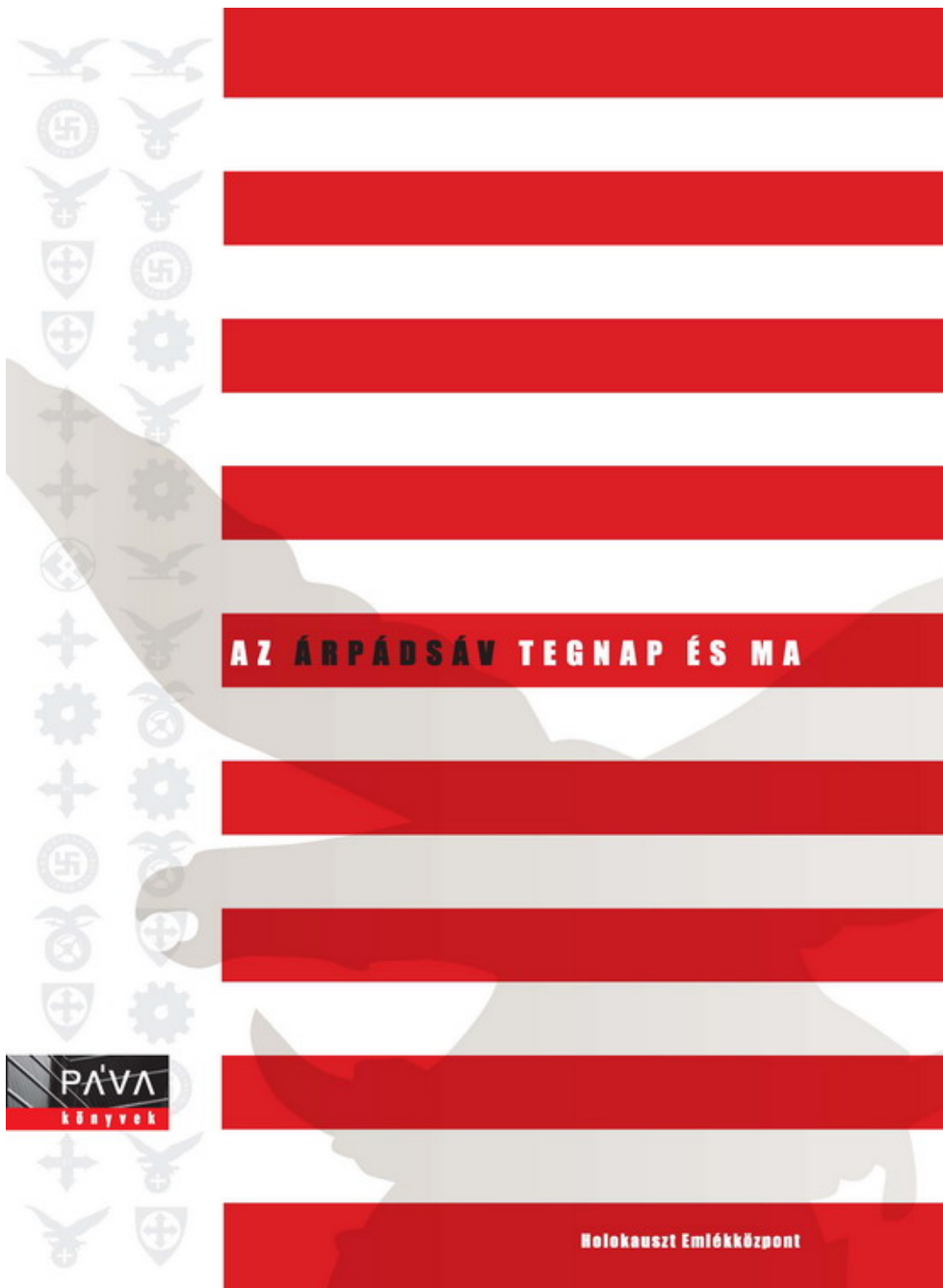
Mint a kötet fülszövegében olvashatjuk, „a győztes antanthatalmak valóban súlyos hibát követtek el. E sérelem

kapcsolódik össze az 1920-as évek megerősödő jobboldalának szimbólumkeresésével. Ebbe a folyamatba illeszthető a turul »funkcióváltása« is, ettől kezdve lett az antiszemita és irredenta kedvelt jelképe. (...) A nyilasok az árpádsávós zászlót mint irredenta jelképet használták. Az 1938 és 1941 között végrehajtott terület-visszacsatolások Horthy Miklós, az »országgyarapító« rendszerét erősítették meg”.

Száraz szöveg, kissé dramatizált marxizmus. Aztán fellobbanó indulatrohammal kibukik a politikai osztály balliberális oldalának vádja minden kutakodó és más mércét kereső ember ellen, mondván, „a kiállítás utolsó része bemutatta, hogyan éledt újjá 1990 után a Trianon- és a Horthy-kultusz, s milyen szimbólumokat használ a hazai szélsőjobb”. A képeken láthatjuk Bácsi Diánát (merev kéz és zöld ing), a Horthyra emlékező Nemzeti Őrsereget, a vári holokauszttagadó tüntetésen részt vevő Magyar Gárdát, árpádsávós, turulos használati tárgyakat és kitűzőket, kormányellenes tüntetőket 2006. október 23-án, s a rosszakaratú tárgyilagosság jegyében Csurka Istvánt, David Irvinget és Jean-Marie Le Pent. Kormányellenesség – mintha egy marxizáló dramaturgiából vették volna ki. S van osztályellenesség is, hiszen Csurkáék egy fasisztaveszéllyel terhes korszakot idéznek.

Mintha ott, baloldalon a látókör megszükkült volna, s a nemzeti küzdelem színterét óbégatással próbálnák kitölteni. Závada Pál szerint az árpádsávós zászló a nyilashagyomány továbbörökítője, revizionista és antidemokratikus szimbólum: rémálom Jadвига szűzies párnáján. A kivételezettek mély felháborodása ez, s a beszélyíró – bár szól reményről és félelemről, szégyenről és lelkesedésről – egyes motívumaiban meglehetősen rokon a kádári III/III-as, titkosrendíri jelentések szövegével. „És vannak, akik politikai nézeteik nyomán törnek-zúznak, ütnek-vernek, robbantanak, merényleteket terveznek és hajtanak végre, s mint hajdan: úgymond faji alapon gyilkolnak. Ne mossuk egybe őket mind, ezt mondd, drága nemzetem!” – kiált fel Závada, mintha még mindig a hatvanas években lennénk, amikor a párt és rendőrsége a „horthysta, fasiszta és más ellenséges hatás alatt álló fiatalok” csoportjait volt kénytelen a társadalmi rend védelmében „bomlasztani”. Áldd útját a fenyegető hatalmi túlsúlynak – biztat tovább népfrontos hevülettel –, nehogy „végül valami populista vezér tekintélyuralma jusson osztályrészedül, s jusson minekünk, drága nemzetem!” (Mindez Gyurcsány ámokfutása után, aki mentes volt pártja még megmaradt gatlásaitól és elítéléitől, mert teljességgel korrupt és fékezhetetlen volt, s az öszödi beszéd után kísérletet tett a belügy mozgósításával és a plebsnek szánt ideológiai ködösítéseivel a rendkívüli állapot bevezetésére.)

Nos, nem a fasizmus veszélyér?l van szó jobboldalról. Mivel a fasizmus – ha hihetünk Dimitrovnak, akinek a hitleri bíróság vádjait bumerángxként megfordító alakját Gyurcsány Ferenc szeretné felidézni egy „orbáni bíróság” el?tt, a gy?zedelmes vádlott szerepében – „a finánc?ke legreakciósabb, legsovinisztább, legimperialistább elemeinek nyílt terrorista diktatúrája”. Mai nyelvre fordítva s röviden (a sovinizmust mint ez esetben zavaró fogalmat kihúзва), amir?l Dimitrov beszélt, az a globális t?ke leplezetlen uralma lenne. Hogy segítsek a baloldalnak, egyel?re leplezett uralomról van szó, vagy ahogy a jó öreg Marcuse mondta az amerikai társadalomról 1968 lázongásai során, Amerika nem egyéb, mint látens fasizmus. Én hiszek Dimitrovnak és Marcusének.

S mivel a magyar, a nem fideszes jobboldal mögött aligha áll komoly t?ke, s a fegyveres er?k jóindulatát sem élvezzi, nincs reális lehet?ség a múlt megisméltésére a Duna mentén, legfeljebb egy szappanoperává átírt Az ember tragédiája keretében. (Milyen cuki lenne látni a kis Diánát Éva szerepében árpádsávós köténykében, amint ott ül a Parlament el?tt felállított nyaktiló tövében, mosolyogva, kezében kötéssel: Alföldi Luciferként ragyogna.)

Maradjunk továbbra is a baloldalnál. Brechtet is szeretem. Egyik h?se, Peachum úr, aki London legnagyobb koldusüzemét építi ki, így monologizál: „Néptömegek haldokolnak az udvari lakásokban. Korszer? kiirtásuk majdnem észrevétlenül (és persze névtelenül) történik. Kiirtják ?ket, de ez évekig tart. Hamisított élelmiszereket fogyasztanak s abból is túlságosan keveset; döglletes lakásokban élnek; minden életmegnyilvánulásukat megnyirbálják; de még így is sokáig tart, amíg végeznek velük.” S azon töpreng, miképpen lehetne hasznosítani

„az igazi nyomort. Hihetetlen üzlet lenne! Sajnos, keresztülvihetetlen!” Ez a malthusiánus, népirtó üzleti szellem az igazi veszély. S lassan megoldódik a kolduskirály dilemmája: az állami segélyből él? néptömegekre rátelepszik a tükre özönvíz elötti formája, az uzsora. Jelképe nem a turul, hanem a kesely?.

Tamáská Péter, magyarhirlap.hu

Ajánló